धर्मेणैकेन रक्षारक्षणंयेषां तेषांधर्मैकरक्षाणां धर्ममेकंरक्षंतितेषांवा कुलक्रमागतचारित्रेण शोभावतां यत् चारित्रविषयकं शौंडीर्यं गर्वस्तदद्य त्वांप्राप्य त्वत्संबंधान्निवर्तितमित्यर्थः ॥ २३ ॥ तथात्वय्यपि महाकुलप्रसूतायामेवंविधबुद्धिकारणंनपश्यामीत्याह ॥ तवापीति ॥ हेसुमहाभागे तदुपपादकंविशेषणं जनेंद्रकुलपूर्वकइति जनेंद्रः कैकेयकुलकूटस्थः पूर्वकः कारणं यस्यास्तथाभूतेऽतोमहाकुलप्रसूतायास्तव गर्हितोयंबुद्धिमोहस्त्वयिकथंसंभूतइत्यन्वयः ॥ जनेंद्राःकुलपूर्वगाइतिपाठे तव पितृवंशराजानोपि कुलपूर्वं कुलज्येष्ठं गच्छंतिराजत्वेनतादृशाइत्यर्थः शेषंप्राग्वत् ॥ २४ ॥ सर्वथा त्वद्बुद्धिमहंनानुवर्तिष्येइत्याह ॥ नत्विति ॥ २५ ॥ नकेवलंत्वदिष्टाकरणं किंत्वनि

तेषांधर्मैकरक्षाणांकुलचारित्रशोभिनां ॥ अद्यचारित्रशौंडीर्यंत्वांप्राप्यविनिवर्तितं ॥ २३ ॥ तवापिसुमहाभागेजनेंद्रकुलपूर्वके॥बुद्धिमोहःकथमयंसंभूतस्त्वयिगर्हितः ॥ २४ ॥ नतुकामंकरिष्यामितवाहंपापनिश्चये॥ ययाव्यसनमारब्धंजीवितांतकरंमम ॥ २५ ॥ एषत्विदानीमेवाहमप्रियार्थंतवानघे॥निवर्तयिष्यामिवनात्भ्रातरंस्वजनप्रियं॥२६॥ निवर्तयित्वारामंचतस्याहंदीप्ततेजसः॥ दासभूतोभविष्यामिसुस्थितेनांतरात्मना ॥ २७ ॥ इत्येवमुक्त्वाभरतोमहात्माप्रियेतरैर्वाक्यगणैस्तुदंस्तां॥ शोकार्दितश्चापिननादभूयःसिंहोयथामंदरकंदरस्थः ॥ २८ ॥ इत्यार्षेश्रीरा० वा० अयो० त्रिसप्ततितमःसर्गः ॥ ७३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ तांतथागर्हयित्वातुमातरंभरतस्तदा॥ रोषेणमहताविष्टःपुनरेवाब्रवीद्वचः ॥ १ ॥

ष्टमपिकरिष्यामीत्याह ॥ अप्रियार्थं तत्संपादनार्थं॥ २६ ॥ दासभूतोदासत्वंप्राप्तः ॥ मद्राज्येच्छोस्तवानिष्टसंपादनार्थमित्याशयः ॥ नकेवलंत्वत्कोपादेवैतदाचरणमपितुपरमार्थतएवेत्याह ॥ सुस्थितेनेति ॥ सुखप्रतिष्ठेनचित्तेनेत्यर्थः ॥ ज्येष्ठानुवर्तनस्यैवशास्त्रतः परमहितत्वादितिभावः ॥ २७ ॥ प्रियेतरैः दुःखकरैः ॥ २८ ॥ इतिरामाभिरामेश्रीरामीयेरामायणतिलकेअयोध्याकांडेत्रिसप्ततितमःसर्गः ॥ ७३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ तामिति ॥ १ ॥